

**UCHWAŁA NR XXVI/131/25
RADY GMINY W BAĆKOWICACH**

z dnia 5 grudnia 2025 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153.) oraz art. 9 ust. 2 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) Rada Gminy w Baćkowicach uchwala, co następuje:

- § 1. Petycję w sprawie pomników przyrody, uznaje się jako bezzasadną.
- § 2. Uzasadnienie dla sposobu rozpatrzenia petycji stanowi załącznik do niniejszej uchwały.
- § 3. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy, zobowiązując go do zawiadomienia wnoszącego petycję o sposobie jej rozpatrzenia.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Michał Mazur

Uzasadnienie

W dniu 20 października 2025 r. do Rady Gminy w Baćkowicach wpłynęła petycja dotycząca pomników przyrody obejmująca:

1. Zmianę - AKTUALIZACJĘ Prawa Miejscowego w zakresie funkcjonowania 7 pomników przyrody tj. UTWORZENIE UCHWAŁY (lub uchwał) Rady Gminy w sprawie pomników przyrody lub w sprawie aktualizacji danych pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Baćkowice w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór,

2. Wprowadzenie do programu ochrony środowiska bardziej szczegółowych zapisów: „każdy pomnik przyrody jest wizytowany raz na rok lub raz na dwa lata i podczas takiego przeglądu w terenie sprawdzane są: kompletność i widoczność oznakowania, ogólny wizualny stan zdrowia, przestrzeganie zakazów (np. porządek, niszczenie, zaśmiecanie itp.) i ewentualne potrzeby działań ochronnych i zapobiegawczych; dane te są zapisywane, przekazywane Wójtowi i przekazywane Radzie jako dowód ochrony” celem zapewnienia prawidłowej ochrony pomników przyrody i prawidłowej realizacji programu ochrony środowiska.

3. Wydanie polecenia / poproszenie organ wykonawczy o działania mające na celu usunięcie błędów, niejasności a przede wszystkim uregulowanie faktycznej ilości drzew chronionych i dostosowanie informacji w karcie pomnika przyrody ALEJA LIPOWA GOŁOSZYCE PL.ZIPOP.1393.PP.2606012.523 w CRFOP do aktualnych wymagań prawnych i aktualnego stanu faktycznego ilości chronionych drzew.

Mając na względzie zakres kompetencji Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, Przewodniczący Rady Gminy skierował petycję do Komisji celem jej rozpatrzenia.

Petycja była przedmiotem posiedzenia Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy w Baćkowicach na posiedzeniu w dniu 13 i 25 listopada 2025 roku. Po zapoznaniu się z treścią petycji, rozmowie z pracownikiem urzędu kompetentnym w zakresie spraw ochrony środowiska i pomników przyrody oraz zasięgnięciu opinii prawnej, komisja uznała petycję jako bezzasadną.

Komisja ustaliła, iż do sierpnia 2009 r. istniał tryb ustanawiania pomnika przyrody w drodze rozporządzenia wojewody, obecnie nie funkcjonujący.

W stosunku do pomnika ustanowionego dawniej przez wojewodę, rada gminy może obecnie dokonać zmian przez podjęcie nowej, pełnej uchwały „w sprawie pomnika przyrody. Uchwała ta powinna zawierać wszystkie elementy jak przy ustanawianiu nowego pomnika w której zapisuje się, że „była ona poprzedzona rozporządzeniem wojewody”.

Brak rozwiązań przejściowych oraz konieczność dynamicznego ustalania właściwości organów skutkuje tym, że w obecnym stanie prawnym kompetencje rady gminy będą odnosiły się zarówno do form ochrony przyrody powołanych do życia przez ten organ, jak i tych ustanowionych przez wojewodów na podstawie poprzednich rozwiązań.

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z późniejszymi zm. w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie do czasu wejścia w życie aktów prawa miejscowego wydanych na podstawie upoważnień zmienianych niniejszą ustawą zachowują moc dotychczasowe akty prawa miejscowego. Do czasu wejścia w życie aktów prawa miejscowego (jakimi niewątpliwie są między innymi akty tworzące, likwidujące oraz zmniejszające obszar chronionego krajobrazu, uchwały ustanawiające pomniki) wydanych na podstawie upoważnień zmienianych niniejszą ustawą tj. z 23 stycznia 2009 r. zachowują moc dotychczasowe akty prawa miejscowego.

Przepis nie precyzował terminu aktualizacji uchwał ustanawiających lokalne formy ochrony przyrody.

Zgodnie z § 32 ust. 3 w związku z § 143 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie Zasad techniki prawodawczej jeżeli zmiana treści przepisu upoważniającego polega na tym, że zmienia się organ upoważniony do wydania aktu wykonawczego, przyjmuje się, że taki akt zachowuje moc obowiązującą; w takim przypadku organem upoważnionym do zmiany lub uchylenia aktu wykonawczego wydanego na podstawie zmienionego przepisu upoważniającego jest organ wskazany w zmienionym upoważnieniu. Ogólne zasady legislacji, ani też ustawa zmieniająca nie przewidywała utraty mocy dotychczasowych aktów, lecz ich kontynuację. Wszelkie zmiany w obrębie aktów musiały być zatem dokonywane z uwzględnieniem procedur wskazanych w ustawie o ochronie przyrody.

Pomniki przyrody ustanowione wcześniej przez wojewodów pozostają w mocy, a ich status prawny nie zmienia się automatycznie. Zachowują one moc dopóki zostaną zastąpione nowymi uchwałami rady. Organ wykonawczy powinien jednak na bieżąco analizować potrzeby i możliwości w zakresie utrzymania i ochrony pomników przyrody i w tym zakresie na bieżąco aktualizować uchwały tzn. dostosowywać je do bieżących przepisów (aktualne dane)

Reasumując, petycja w sprawie zmiany może zostać uznana za zasadną ze wskazaniem na konieczność zaktualizowania pomników przyrody aby dostosować je do obecnie obowiązujących norm prawnych poprzez przygotowanie stosownego projektu uchwały przez organ wykonawczy gminy. Jednak wymaga to czasu na pozyskanie wszystkich niezbędnych danych o pomnikach przyrody i ich weryfikację łącznie z uzyskaniem opinii RDOŚ.

W aktualnym porządku prawnym nie ma przepisu, który nakłada obowiązek raportowania radzie gminy o stanie pomników przyrody.

Niniejsza uchwała wraz z jej uzasadnieniem stanowią zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji w rozumieniu art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach. Sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Wobec powyższych argumentów podjęcie uchwały uznaje się za uzasadnione.